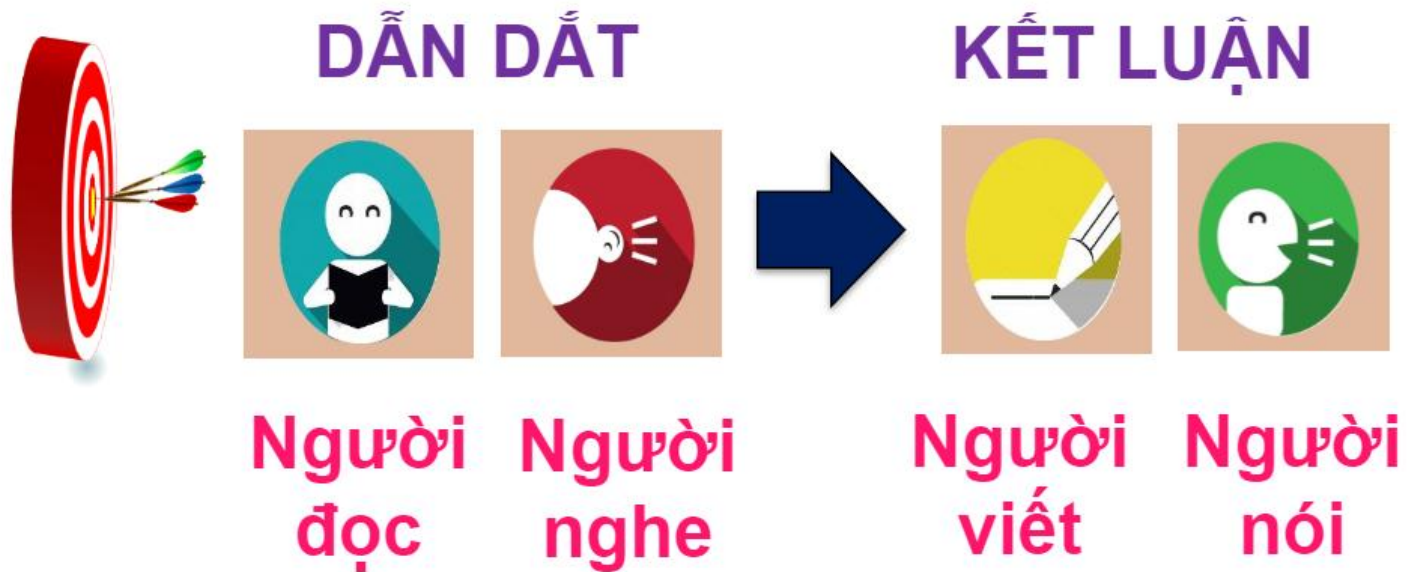

Thao tác lập luận là gì?

Cố vấn an ninh quốc gia Mỹ: 'Đường lười bò' của Trung Quốc thật 'lố bịch'

29/08/2020 10:54 GMT+7

TTO - Cố vấn Robert O'Brien nói rằng Bắc Kinh đưa ra yêu sách 'đường lười bò' ở Biển Đông nhằm thôn tính một khu vực rộng lớn ở Tây Thái Bình Dương, nhưng các nước đã bác bỏ yêu sách của Trung Quốc.

- Trung Quốc yêu cầu Mỹ 'sửa chữa sai lầm' việc trừng phạt 24 công ty xây đảo nhân tạo ở Biển Đông
- Mỹ lên án Trung Quốc bắn tên lửa ra Biển Đông, điều tàu áp sát Hoàng Sa
- Mỹ nêu tên 11 công ty 'sân sau' của quân đội Trung Quốc để trừng phạt tiếp

Cố vấn an ninh quốc gia Mỹ Robert O'Brien - Ảnh chụp màn hình SCMP/AP

62

0

f

LƯU

'Phong tỏa Hà Nội' do COVID-19 là tin giả, sẽ xử lý người tung tin

29/01/2021 16:21 GMT+7

TTO - Tin giả liên quan đến dịch bệnh COVID-19 đang lan truyền trên mạng xã hội, cộng đồng cần cảnh trọng khi tiếp nhận và chia sẻ thông tin, cơ quan chức năng cảnh báo.

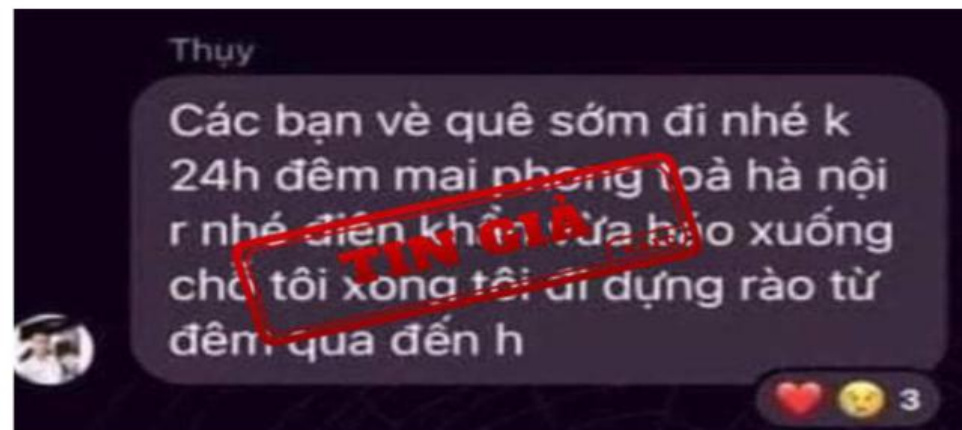
- Học sinh lớp 10 sẽ được dạy về Luật an ninh mạng, mã độc, tin giả
- Việt Nam khai trương trung tâm xử lý tin giả
- Thuật toán mới đoán đúng đến 80% người sắp đăng tin giả

91

6

f

LƯU

Tin "Phong tỏa Hà Nội" do dịch bệnh COVID-19 là tin giả - Ảnh: Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam

Làm thế nào để bác bỏ những luận điệu sai trái khiến cho người khác phải "tâm phục khẩu phục"?

THAO TÁC LẬP LUẬN BẮC BỎ

NỘI DUNG TRỌNG TÂM

THAO TÁC
LẬP LUẬN

KHÁI NIỆM,
MỤC ĐÍCH

YÊU CẦU

CÁCH THỨC

BÁC BỎ

...

...

...

A. LÝ THUYẾT

I. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

I. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH

BÁC BỎ LÀ GÌ? NHẪM MỤC ĐÍCH GÌ?

DÙNG
lí lẽ và dẫn chứng
PHỦ NHẬN
ý kiến quan điểm
sai lệch, thiếu chính xác

NHẪM thuyết phục người đọc (người nghe)
tán đồng với ý kiến đúng đắn của mình

I. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

2. YÊU CẦU

YÊU CẦU KHI **BÁC BỎ** LÀ GÌ?

- ✓ **Lí lẽ, dẫn chứng:** khách quan, trung thực, đúng đắn, khoa học.
- ✓ **Thái độ:** thẳng thắn; có văn hóa, sự tôn trọng; phù hợp đối tượng, hoàn cảnh.

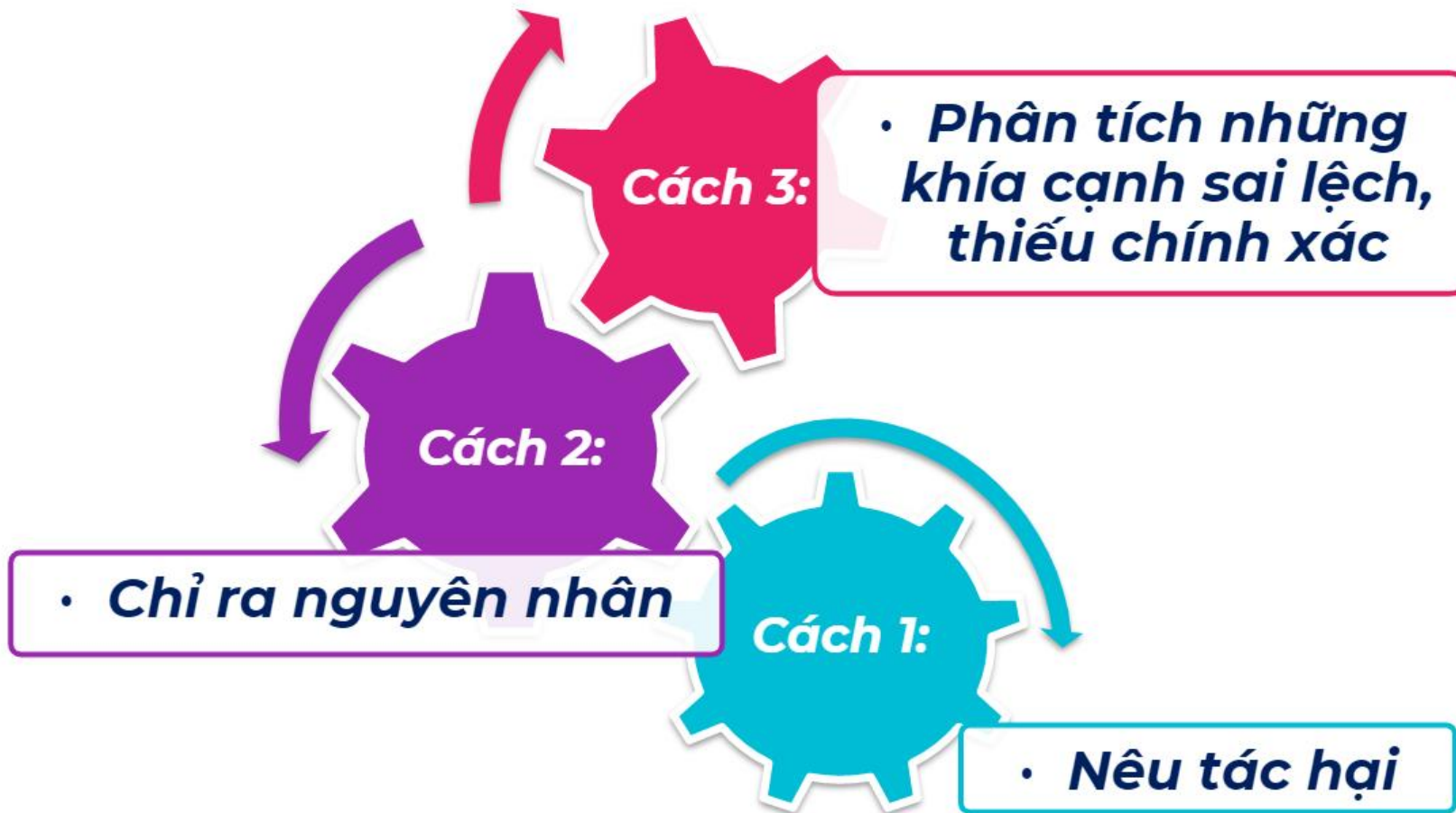
HÌNH
THÀNH
KIẾN
THỨC

II. CÁCH THỨC LẬP LUẬN BẮC BỎ.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

(Về hình thức: phối hợp nhiều loại câu, so sánh,...)

THAO TÁC LẬP LUẬN BÁC BỎ

KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH	YÊU CẦU	CÁCH THỨC
<ul style="list-style-type: none"> - Dùng lí lẽ, dẫn chứng để phủ nhận ý kiến, quan điểm sai lệch, thiếu chính xác. - Thuyết phục người đọc (người nghe) tán đồng với ý kiến đúng đắn của mình.	<ul style="list-style-type: none"> - Lí lẽ, dẫn chứng: khách quan, trung thực, đúng đắn, khoa học. - Thái độ: thẳng thắn; có văn hóa, sự tôn trọng; phù hợp đối tượng, hoàn cảnh.	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu tác hại. - Chỉ ra nguyên nhân. - Phân tích những khía cạnh sai lệch, thiếu chính xác. - ...

B. BÀI TẬP - LUYỆN TẬP

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 1. Người nghe thường bác bỏ những ý kiến như thế nào?

- A. Không phù hợp với suy nghĩ của bản thân người nghe.
- B. Không đúng với thực tế khách quan hoặc đạo lí nói chung.
- C. Không nói đúng những suy nghĩ thật của người nói.
- D. Không nằm trong sự hiểu biết của bản thân người nghe.

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 2. Mục đích chính khi sử dụng thao tác lập luận bác bỏ là gì?

- A. Đưa ra ý kiến của bản thân.
- B. Đưa ra những ý kiến mới.
- C. Đề cao, khẳng định ý kiến đúng.
- D. Tiếp tục khơi gợi suy nghĩ về ý kiến đã có.

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 3. Ý nào không phải là cách sử dụng thao tác lập luận bác bỏ?

- A. Bác bỏ luận đề.
- B. Bác bỏ luận điểm.
- C. Bác bỏ luận cứ.
- D. Bác bỏ luận chứng.

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 4. Trong văn nghị luận, khi bác bỏ một ý kiến nào đó, ta không nên làm gì?

- A. Trích dẫn một cách trung thực, đầy đủ ý kiến cần bác bỏ.
- B. Chỉ ra chỗ sai trong ý kiến cần bác bỏ.
- C. Chỉ ra nguyên nhân của cái sai trong ý kiến cần bác bỏ.
- D. Nêu lên cách sửa sai cho ý kiến cần bác bỏ.

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 5: Khi sử dụng thao tác lập luận bác bỏ, không cần thiết phải làm gì?

- A. Phân tích từng mặt để tránh tình trạng khẳng định chung chung, tràn lan hay bác bỏ tất cả.
- B. Dựa theo tính chất đúng sai của ý kiến để vận dụng lập luận bác bỏ thích hợp.
- C. So sánh các quan điểm khác nhau về một vấn đề để chỉ ra quan điểm đúng nhất.
- D. Thực hiện thao tác lập luận bác bỏ một cách trung thực, có mức độ và đúng quy cách.

1. BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 6. Thao tác lập luận bác bỏ có vai trò quan trọng như thế nào?

- A. Giúp cho bài văn nghị luận thêm sâu sắc và giàu tính thuyết phục.
- B. Rất cần thiết trong cuộc sống hằng ngày.
- C. Cho thấy người sử dụng có nhận thức đúng đắn, tư duy sắc sảo.
- D. Tất cả đều đúng.

2. BÀI 2: Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

BÀI TẬP

“Có người bảo: Tôi hút, tôi bị bệnh, mặc tôi!

Xin đáp lại: Hút thuốc là quyền của anh, nhưng anh không có quyền đầu độc những người ở gần anh. Anh uống rượu say mèm, anh làm anh chịu. Nhưng hút thuốc thì người ở gần anh cũng hít luồng khói độc. Điều này hàng nghìn công trình nghiên cứu đã chứng minh rất rõ.

Vợ con, những người làm việc cùng phòng với những người nghiện thuốc cũng bị nhiễm độc, cũng đau tim mạch, viêm phế quản, cũng bị ung thư. Anh có quyền hút, nhưng có mặt người khác, xin mời anh ra ngoài sân, ngoài hành lang mà hút.

Tội nghiệp thay những cái thai còn nằm trong bụng mẹ, chỉ vì có người hút thuốc ngồi cạnh mẹ mà thai nhi bị nhiễm độc, rồi mẹ đẻ non, con sinh ra đã suy yếu. Hút thuốc ngồi cạnh một người đàn bà có thai quả là một tội ác.

Bố và anh hút, chú bác hút không những đầu độc con em mà còn nêu gương xấu...”

(Trích Ôn dịch, thuốc lá – Nguyễn Khắc Viện)

BÀI TẬP

Câu 1. Trong đoạn trích, luận điểm nào bị bác bỏ?

Câu 2. Người viết đã dùng những cách thức nào để bác bỏ luận điểm đã nêu ra?

Câu 3. Ý nào không phải là luận cứ được nêu ra để bác bỏ?

- A. Hút thuốc là quyền của anh, nhưng anh không có quyền đầu độc những người ở gần anh.**
- B. Hút thuốc thì người ở gần anh cũng hít luồng khói độc.**
- C. Hút thuốc ngồi cạnh một đứa trẻ quả là một tội ác.**
- D. Bố và anh hút, chú bác hút không những đầu độc con em mà còn nêu gương xấu.**

Câu 4. Việc sử dụng thao tác lập luận bác bỏ trong đoạn trích đã hợp lí chưa? Vì sao?

“Có người bảo: Tôi hút, tôi bị bệnh, mặc tôi!

Xin đáp lại: Hút thuốc là quyền của anh, nhưng anh không có quyền đầu độc những người ở gần anh. Anh uống rượu say mèm, anh làm anh chịu. Nhưng hút thuốc thì người ở gần anh cũng hít luồng khói độc. Điều này hàng nghìn công trình nghiên cứu đã chứng minh rất rõ.

Vợ con, những người làm việc cùng phòng với những người nghiện thuốc cũng bị nhiễm độc, cũng đau tim mạch, viêm phế quản, cũng bị ung thư. Anh có quyền hút, nhưng có mặt người khác, xin mời anh ra ngoài sân, ngoài hành lang mà hút.

Tội nghiệp thay những cái thai còn nằm trong bụng mẹ, chỉ vì có người hút thuốc ngồi cạnh mẹ mà thai nhi bị nhiễm độc, rồi mẹ đẻ non, con sinh ra đã suy yếu. Hút thuốc ngồi cạnh một người đàn bà có thai quả là một tội ác.

Bố và anh hút, chú bác hút không những đầu độc con em mà còn nêu gương xấu...”

(Trích Ôn dịch, thuốc lá – Nguyễn Khắc Viện)

3. BÀI 3: Vận dụng thao tác lập luận bác bỏ để viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý kiến “**Có tiền là có tất cả**”.

BÀI TẬP

LÝ THUYẾT

I. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Khái niệm, mục đích

Bác bỏ là dùng lí lẽ, dẫn chứng để phủ nhận ý kiến, quan điểm sai lệch, thiếu chính xác nhằm thuyết phục người đọc (người nghe) tán đồng với ý kiến đúng đắn của mình.

2. Yêu cầu

- Lí lẽ, dẫn chứng cần khách quan, trung thực, đúng đắn, khoa học.
- Thái độ: thẳng thắn; có văn hóa, sự tôn trọng; phù hợp đối tượng, hoàn cảnh.

II. CÁCH THỨC LẬP LUẬN BÁC BỎ

- 1- Nêu tác hại.
- 2 - Chỉ ra nguyên nhân.
- 3- Phân tích những khía cạnh sai lệch, thiếu chính xác.

2-BÀI 2: Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Có người bảo: Tôi hút, tôi bị bệnh, mặc tôi!”

Xin đáp lại: Hút thuốc là quyền của anh, nhưng anh không có quyền đầu độc những người ở gần anh. Anh uống rượu say mèm, anh làm anh chịu. Nhưng hút thuốc thì người ở gần anh cũng hít luồng khói độc. Điều này hàng nghìn công trình nghiên cứu đã chứng minh rất rõ.

Vợ con, những người làm việc cùng phòng với những người nghiện thuốc cũng bị nhiễm độc, cũng đau tim mạch, viêm phế quản, cũng bị ung thư. Anh có quyền hút, nhưng có mặt người khác, xin mời anh ra ngoài sân, ngoài hành lang mà hút.

Tội nghiệp thay những cái thai còn nằm trong bụng mẹ, chỉ vì có người hút thuốc ngồi cạnh mẹ mà thai nhi bị nhiễm độc, rồi mẹ đẻ non, con sinh ra đã suy yếu. Hút thuốc ngồi cạnh một người đàn bà có thai quả là một tội ác.

Bố và anh hút, chú bác hút không những đầu độc con em mà còn nêu gương xấu...”

(Trích *Ôn dịch, thuốc lá* – Nguyễn Khắc Viện)

Câu 1. Trong đoạn trích, luận điểm nào bị bác bỏ?

Câu 2. Người viết đã dùng những cách thức nào để bác bỏ luận điểm đã nêu ra?

Câu 3. Việc sử dụng thao tác lập luận bác bỏ trong đoạn trích đã hợp lí chưa? Vì sao?

3-BÀI 3: Vận dụng thao tác lập luận bác bỏ để viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý kiến “*Có tiền là có tất cả*”.

B- BÀI TẬP - LUYỆN TẬP

1-BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 1. Người nghe thường bác bỏ những ý kiến như thế nào?

- A. Không phù hợp với suy nghĩ của bản thân người nghe.
- B. Không đúng với thực tế khách quan hoặc đạo lí nói chung.
- C. Không nói đúng những suy nghĩ thật của người nói.
- D. Không nằm trong sự hiểu biết của bản thân người nghe.

Câu 2. Mục đích chính khi sử dụng thao tác lập luận bác bỏ là gì?

- A. Đưa ra ý kiến của bản thân.
- B. Đưa ra những ý kiến mới.
- C. Đề cao, khẳng định ý kiến đúng.
- D. Tiếp tục khơi gợi suy nghĩ về ý kiến đã có.

Câu 3. Ý nào không phải là cách sử dụng thao tác lập luận bác bỏ?

- A. Bác bỏ luận đề.
- B. Bác bỏ luận điểm.
- C. Bác bỏ luận cứ.
- D. Bác bỏ luận chứng.

Câu 4. Trong văn nghị luận, khi bác bỏ một ý kiến nào đó, ta không nên làm gì?

- A. Trích dẫn một cách trung thực, đầy đủ ý kiến cần bác bỏ.
- B. Chỉ ra chỗ sai trong ý kiến cần bác bỏ.
- C. Chỉ ra nguyên nhân của cái sai trong ý kiến cần bác bỏ.
- D. Nêu lên cách sửa sai cho ý kiến cần bác bỏ.

Câu 5: Khi sử dụng thao tác lập luận bác bỏ, không cần thiết phải làm gì?

- A. Phân tích từng mặt để tránh tình trạng khẳng định chung chung, tràn lan hay bác bỏ tất cả.
- B. Dựa theo tính chất đúng sai của ý kiến để vận dụng lập luận bác bỏ thích hợp.
- C. So sánh các quan điểm khác nhau về một vấn đề để chỉ ra quan điểm đúng nhất.
- D. Thực hiện thao tác lập luận bác bỏ một cách trung thực, có mức độ và đúng quy cách.

Câu 6. Thao tác lập luận bác bỏ có vai trò quan trọng như thế nào?

- A. Giúp cho bài văn nghị luận thêm sâu sắc và giàu tính thuyết phục.
- B. Rất cần thiết trong cuộc sống hằng ngày.
- C. Cho thấy người sử dụng có nhận thức đúng đắn, tư duy sắc sảo.
- D. Tất cả đều đúng.